

DECLARACIÓ DE BARCELONA

19 de novembre de 2007

**3r Congrés Mundial sobre Drets
de la Infància i l'Adolescència**
3er Congreso Mundial sobre Derechos
de la Niñez y la Adolescencia
3rd World Congress on Children and Adolescents' Rights

Obra Social
Fundació "la Caixa"

19 DE NOVEMBRE DE 2007

DECLARACIÓ DE BARCELONA

III CONGRÉS MUNDIAL SOBRE DRETS DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Durant els dies 14 a 19 de novembre de 2007, en el marc del III Congrés Mundial sobre Drets de la Infància i l'Adolescència, realitzat a la ciutat de Barcelona, Espanya, ens reunim cent trenta i quatre nens, nenes i adolescents de més de 20 països per intercanviar opinions, idees i propostes al voltant de temes del nostre interès. Es per això que volem exposar les nostres consideracions i conclusions sobre els següents temes: POBRESA; SALUT; MALTRACTAMENT; IDENTITAT; EDUCACIO i PARTICIPACIO.

1.- POBRESA

Les diferents realitats de pobresa són moltes. Avui, després de la seva anàlisi, nosaltres, nens, nenes i adolescents, arribem a la ferma conclusió de que això es pot arribar a evitar.

Hi ha una sola manera de fer-ho, si tots junts hi participem, potser la pobresa s'arribi a eradicar.

En veure la pobresa com un problema, avui també s'ha tornat en tota una excusa i davant d'això som nosaltres els que tenim la solució.

A continuació plantejem cinc aspectes de la pobresa que han estat analitzats durant el Congrés, dels quals també neix quelcom que cal canviar per al seu degut acompliment.

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

Pobresa: Violació dels drets humans

- La inversió per part dels governs en la capacitació deguda als progenitors.

Això inclou la formació laboral i la personal. Cessar la guerra, invertir aquests diners en mitjans d'ocupació i oportunitats d'estudi. Els països es troben en l'obligació de promoure la participació activa en la construcció de la pau.

- A cada nació s'han de manifestar organitzacions d'ajut a les diferents realitats de nens, nenes i adolescents. (maltractament físic o psicològic, treball infantil, etc.).
- Difusió dels drets humans (NNA-Adults) amb la finalitat de garantir coneixement i respecte per a sentir que parlem amb fonament.

Pobresa: Qualitat de vida

- Garantir que els progenitors compleixin les seves obligacions envers els seus fills i filles.
- Trobar que la denúncia d'explotadors sigui de manera verídica. Per a això els governs han d'encarregar investigacions reservades, de manera que en els resultats no hi hagi interferències de l'entorn.
- Proporcionar sanitat mitjançant centres mèdics en llocs d'extrema pobresa.
- Proporcionar educadors que puguin transmetre els seus coneixements a llocs on l'analfabetisme és constant.

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

- Totes les organitzacions haurien d'oferir un lloc d'acolliment a qui ho necessiti; això ajudaria a protegir als nens, nenes i adolescents, a viure amb seguretat, a no passar gana.

Pobresa: Excuses i problemes

Assolim que aquesta Declaració sigui un punt de partida de tot allò que volem aconseguir, UN MÓN IDEAL PELS INFANTS. Eradiquem del nostre món la idea de considerar la pobresa com una excusa de abús, i acceptem que és un problema, i com a tal ha de ser solucionat en el menor temps possible, així:

- Garantir els recursos necessaris a totes les famílies per tal que puguin tenir una vida digna i perquè d'aquesta manera els nens, nenes i adolescents puguin assistir a l'escola.
- Els governs tenen l'obligació de garantir l'ingrés dels que treballen.
- La pobresa és un problema mundial, i tots apuntem a acabar amb ella, pel benestar dels que formem el present i també el futur.

2. SALUT

La salut és un dret bàsic pel bon desenvolupament de les persones. També influeix en la felicitat: si una persona no té salut, és molt difícil que se sentia a gust amb sí mateixa i amb la societat.

A diferència del problema de la desnutrició (que es produeix) en molts països en vies de desenvolupament, en els països rics ens trobem, en canvi amb el problema de la malnutrició i l'obesitat.

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

Els nens, nenes i adolescents de tot el món tenen dret a una atenció mèdica de qualitat i cures que assegurin el seu creixement i benestar dins la societat.

Els serveis de salut existents no garanteixen la seguretat dels nens, nenes i adolescents quant a la salut. En alguns països o nacions l'atenció en els centres mèdics es troba només a les zones urbanes o cèntriques, per tant, les persones que viuen fora d'aquestes àrees generalment no compten amb els recursos necessaris per arribar-hi.

La discriminació, tant professional com social, cap a les persones que pateixen Infeccions de Transmissió Sexual (ITS) arriba a ser tan greu que acaben no valorant la seva vida. El problema és la manca d'informació de la societat davant aquestes persones. És per això que s'haurien d'emprar diferents mètodes que tinguin per objectiu la sensibilització de la resta de la societat.

La higiene és un mitjà fonamental per la prevenció de diverses malalties molt comuns en els nens, nenes i adolescents.

Un dels deures del govern és crear pressupostos específics i adequats amb enfocament de drets de la infància i mantenir un balanç i estabilitat social.

Enfocant-nos en els drets de la infància i l'adolescència proposem:

- Al govern que inverteixi més fons en la salut, que afavoreixi la investigació mèdica per tal que d'aquesta manera tota la població tingui dret a rebre una atenció mèdica de primera qualitat, sense que importi la religió, edat, sexe, color o qualsevol altra condició.

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

- Que s'impulsi l'elaboració de lleis que recolzin el desenvolupament de l'atenció mèdica i que així es reflecteixi en la Constitució de cada país.
- Conscienciació de l'ús del preservatiu i millora de la higiene. Més informació en modes de prevenció, perills, etc. Demanem ajuts per aconseguir la gratuïtat dels diferents mètodes anticonceptius.
- Creació de programes que fomentin la informació i publicitat, mitjançant materials didàctics i recreatius en escoles, centres de treball, famílies, etc.; que tenen com a objectiu principal la prevenció per a que no hi hagi desconeixement.
- Creació de centres de salut amb àrees especialitzades per aquests temes, creant un tractament més adequat i respectuós, afavorint la accessibilitat dels hospitals i centres mèdics, i superant la precarietat d'aquests.
- Exigim als governs o grans companyies, la posada en pràctica de programes d'alimentació sans i equilibrats.
- Els països desenvolupats haurien de tenir un compromís més ferm en els programes de cooperació internacional al desenvolupament de manera integral, respectant tots els drets de nosaltres, els nens, nenes i adolescents, com a subjectes de dret. Afegint a aquests, programes de seguiment i avaluació, desenvolupats de manera conjunta, per un aprenentatge compartit.
- Hauria de ser dret bàsic dels nens, nenes i adolescents tenir una assegurança mèdica i tractament gratuït, més medicines i vacunes. Totes les medicines i vacunes haurien d'ésser gratuïtes. Tot nen,

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

nenes o adolescents ha de tenir dret a una revisió mèdica gratuïta periòdica.

- Fer un estudi de les zones rurals o allunyades on hi manca l'atenció mèdica per què així el govern pugui posar en marxa un pla d'acció quina finalitat sigui la de fer arribar els recursos necessaris i incrementar les subvencions dedicades a l'atenció mèdica. Per tal de poder garantir la salut i la higiene és fonamental que tothom pugui accedir a l'aigua potable; per tant, cal fer arribar l'aigua potable a tots els llocs en qualsevol país o nació.
- Que els nens, nenes i adolescents puguin expressar la seva opinió en els municipis i governs locals així com en l'elaboració participativa dels pressupostos de salut.

3. MALTRACTAMENT

El maltractament infantil i la violència quotidiana per la qual travessem molts dels nens, nenes i adolescents del món són factors negatius que influeixen de manera determinant en el desenvolupament de les nostres destreses i capacitats físiques i mentals.

El maltractament infantil genera condicions d'inseguretat i impedeix un correcte desenvolupament en l'àmbit social, reduint de tal manera les possibilitats d'interrelació amb el nostre entorn.

Expressem:

- Molts nens, nenes i adolescents a nivell mundial no coneixen que són subjectes de dret perquè no han comptat amb un procés de formació en els mateixos, apart del poc interès que ha existit per part de la societat adulta.

- La majoria dels casos de maltractament infantil s'ha presentat per part dels progenitors en les llars dels nens, nenes i adolescents, la qual cosa genera la nostra preocupació ja que és en les nostres llars on principalment han de generar-se veritables condicions per una convivència segura i saludable per a tothom.
- No existeixen espais d'interrelació i recolzament familiar per part de les institucions i governs locals per al desenvolupament d'una consciència d'educació familiar activa i permanent.
- Les condicions "laborals" en les quals s'efectua el treball infantil no garanteixen la seguretat i l'acompliment dels drets establerts en la Convenció sobre els drets de l'infant i altres tractats internacionals.
- Molts dels nens, nenes i adolescents migrants han estat objecte de violència física, psicològica i sexual, i altres situacions deplorables pel fet de ser migrants, quan la Convenció estableix que els drets són innats i no tenen fronteres ni limitacions.
- En països on l'adopció és reconeguda o permesa s'han presentat casos d'adopció per part de xarxes de pornografia i d'altres que ens exposen a situacions que atempten contra la nostra integritat moral i psicològica.
- El maltractament és infelicitat i retrocés.
- Alguns progenitors tenen una consciència equívoca, contradictòria i una formació de valors i familiar pobre.
- Els nens, nenes i adolescents en situació de carrer són sotmesos diàriament a abusos i maltractaments per la seva "situació".

- En els països que han acollit gran quantitat de nens, nenes i adolescents migrants, els problemes i diferències socials, econòmiques i racials generen violència psicològica i física (per exemple, el bullying).
- Molts de nosaltres no tenim accés a una alimentació adequada, especialment els nens, nenes i adolescents dels països extremadament pobres; factor que impedeix que puguem créixer de manera saludable, i que constitueix una modalitat indirecta de violència.
- Existeix un gran percentatge d'adolescents embarassades com a conseqüència del maltractament per violència sexual.

A TOTES AQUESTES PROBLEMÀTIQUES PROPOSEM LES SEGÜENTS SOLUCIONS:

- Que les institucions governamentals garanteixin la formació especialitzada que informi dels drets dels nens, nenes i adolescents, on tots participin, sobre tot la infància i adolescència.
- Que la societat juntament amb les autoritats respectin mitjançant decret o llei als migrants sense que importi la seva condició legal per a que obtinguin seguretat des del seu ingrés a la regió.
- Que els centres de protecció de nens, nenes i adolescents siguin temporals i garanteixin un bon tractament.
- Finalment manifestem que existeixen postures dispars en dues temàtiques que ens ocupen i preocupen. En primer lloc, en relació al treball infantil no hem aconseguit consensuar una única visió del

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

fenomen; entre aquells partidaris del dret de la infantesa a un treball digne; i els que pensen, pel contrari, que el treball infantil ha d'ésser eradicat. En segon lloc, tampoc va aconseguir-se una opinió unànime en matèria d'interrupció voluntària de l'embaràs.

4. IDENTITAT

Quan parlem d'infants i adolescents hem d'entendre que es tracta de persones en procés de formació. Això fa referència a que nosaltres tenim la nostra identitat, que es compon de drets i deures. Cadascun de nosaltres construeix la seva pròpia identitat durant el procés de desenvolupament a mesura que madura el seu sentit crític. Nosaltres som els constructors de la nostra pròpia identitat, però aquesta també està íntimament lligada a les persones que ens envolten i a les oportunitats que tenim.

Amb base a l'anterior proposem:

- Ningú ha d'ésser discriminat per cap tipus de raó. Tots hem de respectar i ser respectats.
- Crear espais de comunicació entre cultures, reconeixent que tots hauríem de ser nosaltres mateixos amb la pròpia cultura i religió allà on estiguem.
- S'ha de reconèixer als nens, nenes i adolescents l'exercici de la democràcia, aprendre a escollir representants, discutir els problemes de la seva respectiva regió i ciutadania, i que tots i totes tinguin el dret a participar sense cap tipus de discriminació.
- Tots els infants tenen dret a ésser inscrits en el Registre civil.

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

- És important informar a les famílies del dret dels infants a ésser registrats per tal que aquests puguin exercitar els seus drets. Es tasca del govern acudir a les ciutats i pobles per tal d'apropar a les famílies aquesta inscripció. A més, aquesta inscripció hauria de ser gratuïta i d'accés lliure a totes les persones.
- L'educació ha de tenir en compte l'origen de la persona, ja que l'educació és la base de la identitat, la que ens defineix. El reconeixement de la identitat passa per la tolerància i el respecte de les altres identitats.
- La família té un paper fonamental en la vida dels infants i adolescents per donar unes nocions bàsiques de socialització.
- El govern hauria de garantir la protecció i desenvolupament de les minories ètniques perquè no quedin subjectes a pressions econòmiques i puguin conservar la seva identitat.
- Que les identitats i mostres culturals dels nostres països no siguin preses com a mers objectes d'exhibició i mitjans per obtenir beneficis econòmics.
- Que s'incentivi l'intercanvi cultural, no com una absorció, sinó com un coneixement mutu.
- S'haurien de concedir espais de representació política a les diferents cultures.
- Garantir que els espais on les minories habiten es mantinguin i no siguin destruïts per interessos econòmics i polítics.

5. L'EDUCACIÓ

La falta d'educació és la base de la discriminació, la pobresa i el maltractament infantil, pel que una bona educació podria generar un millor desenvolupament del món. Lamentablement, no tots els infants i adolescents tenim accés a aquest dret per créixer i desenvolupar-nos.

L'educació en alguns països es privatitza i això ens porta a una diferència en la qualitat de l'educació. L'accés queda limitat a les persones amb recursos econòmics.

Som conscients que en l'actualitat l'equitat de gènere segueix sent un problema en l'educació. A molts països els governs no tenen cura d'aquesta situació i en d'altres són les mateixes famílies les que no estan el suficientment conscienciades.

L'escola que tenim avui és una escola que no inclou a tots els infants i adolescents, no està preparada per les diversitats (culturals, sexuals, d'infants discapacitats, cultures indígenes, religions, nivells socials), tant en l'accés com en la qualitat.

La formació dels professors ha de ser garantida i controlada per les autoritats competents.

L'espai de l'escola no és un espai democràtic, està molt centralitzat en la figura adulta de la direcció de l'escola. Nosaltres els nens, nenes i adolescents sentim dificultats per a organitzar-nos i formar part de la presa de decisions.

Amb base a l'indicat proposem:

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

- L'estat ha de garantir que l'educació sigui un dret constitucional en el que es garanteixi una educació laica i gratuïta.
- Garantir l'exercici del dret a l'educació.
- És necessari que es realitzin més inversions des del poder públic o des del govern en educació, per a donar majors oportunitats d'accés a l'educació per a tots els infants i adolescents.
- Que l'educació es converteixi en una política pública d'estat i no sigui una acció temporal de govern.
- Que l'estat creï fonts de treball per a gent qualificada i no qualificada i d'aquesta manera els progenitors puguin garantir l'accés dels seus infants a l'educació.
- Informació i formació actualitzada als progenitors i mestres.

Per tant la infància i l'adolescència demanen als diferents governs del món que es comprometin a:

- Prioritzar l'educació dels infants i adolescents.
- Garantir un espai de participació dins de les escoles on els infants i adolescents tinguin veu i vot.
- Garantir una educació de qualitat, gratuïta i igualitària fins a la professionalització. Garantir, tan mateix, l'accés a l'escola dels infants i adolescents amb discapacitats, a mares adolescents, mares solteres i persones adultes que no hagin finalitzat els seus estudis.

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

- Promoure una educació equitativa i igualitària amb les mateixes oportunitats.
- Garantir més fonts de treball per tal que l'educació sigui possible.

6. PARTICIPACIÓ DE NENS, NENES I ADOLESCENTS

Durant aquests dies hem anat coneixent diferents models de participació i a través d'ells ens plantejem com hauria de ser la veritable participació infantil al món i que s'hauria de canviar per a fer-la efectiva.

Hem d'ésser capaços de realitzar els nostres somnis sense pressió exterior.

Per a realitzar els nostres somnis hem de creure en nosaltres mateixos. Demandar respecte per què no ens limitin.

Hem d'ésser escoltats i reconeguts per les autoritats. Per ser escoltat és molt important que nosaltres mateixos sapiguem escoltar.

Seria important que ens tinguin en compte en els espais de representació popular. La societat ha de concedir espais per a que infants i adolescents puguin participar de les principals decisions polítiques de la seva regió. S'hauria d'escollir un representant per cada regió per a que puguin tenir participació activa a nivell nacional i internacional.

Com a conseqüència, la nostra proposta de com hauria de ser la participació infantil és la citada tot seguit:

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

- S'ha de potenciar que tots els infants i adolescents parlin, siguin escoltats, respectats amb un tracte igual, amb independència de la nostra condició física i social.
- Els nens, nenes i adolescents hem d'estar inclosos en totes les decisions que es posin en marxa i ser part de l'avaluació dels processos d'incidència política i social.
- S'han de crear espais de participació democràtica, dinàmica i reconeguda a nivell local, nacional i internacional on tots els infants i adolescents puguem decidir sobre els nostres drets, essent els protagonistes mitjançant una participació constant i responsable d'adults i d'infants i adolescents.
- Els delegats dels nens, nenes i adolescents i els delegats dels adults han de treballar junts i debatre de manera honesta els temes en totes les seves etapes.

Tenint en compte tot el descrit amb anterioritat creiem que allò que hauria de canviar dels models de participació actual és el següent:

- La comunitat internacional hauria de pressionar per canviar certes polítiques que no afavoreixen la participació, pel que suggerim la inversió i conformació de Consells Consultius Nacionals i posteriorment un Consell Consultiu Mundial, i a més, amb un procés de seguiment i resolucions quant a compliment de les garanties constitucionals i de drets, assumint alhora les nostres responsabilitats.
- Elaboració de documents amb propostes per a les autoritats pertinents i que les esmentades propostes siguin escoltades i respectades.

Barcelona, 14 - 19 / 11 / 2007

www.iiicongresomundialdeinfancia.org

- Utilitzar els mitjans de comunicació per obrir espais de difusió positiva de drets de la infantesa i l'adolescència i de la nostra participació en tots els nivells i espais de la societat (escola, barris, etc.) Així com oferir capacitació i preparació als professionals d'aquests àmbits.
- Els organismes mundials han d'incloure a tots els països de forma equitativa i democràtica, especialment demanem anul·lar els deutes externs dels països més pobres.
- Utilitzar l'educació com una eina indispensable per a la participació i convertir-la en la veu de la comunitat.
- Haurien d'existir associacions formades per nens, nenes i adolescents per a la participació. Així mateix, tots els governs haurien de recolzar econòmicament a aquestes associacions i qualsevol iniciativa que d'aquestes sorgeixin.

Finalment, ens agradaria afegir una darrera reflexió:

**“Els nens, nenes i adolescents
tenim veu i vot com a protagonistes del món
present i futur, recordant i millorant els errors del
passat. Som subjectes de dret que
escrivim la nostra pròpia història”.**

Barcelona, a 19 de novembre de 2007